

LOHTA MARKKINOILLA
Iin Lohimarkkinoilla kuultiin pelimanneja, syötiin lohisoppaa ja tutustuttiin Leader-hankkeisiin.
Sivu 3

YLI-IIN

PAIKKALAITTE 447
91200 YLI-IIN

KIERIKKIKESKUS
072

Irtonumero
1,30 €

Perustettu 1969.
Sanomalehtien
Liiton jäsenlehti

Rantapohja

Tiistaina 17.6.2014

45. vsk • N:o 46

HAUKIPUTAAN • IIN • KIIMINGIN • KUIVANIEMEN • PATENIEMEN • YLI-IIN • YLIKIIMINGIN PAIKALLISLEHTI

YHTEINEN HISTORIA

Vaikka Hollannista on Suomeen pitkä matka eikä viestintäverkkoja ollut, kivikauden ihmiset käyttivät täysin samoja työstötekniikoita arkielämässään.

Historia yhdistää, totesivat **Jack P. Veldman** ja **Miska Sliden** torstaina Kierikissä.
Sivu 8-9

VIHDYKETTÄ PERHEILLE
Rolle-Nalle viihdytti lapsia ja lapsenmielisiä Haukiputaan torilla yrittäjien kesätapahtumassa.
Sivu 5

VILLASUKKIA VAUVOILLE
Ylikiieminkiläinen **Margit Väänänen** kutoi 500 paria sukkaa vauvoille OYSiin.
Sivu 9

LUKJOILTA
Sivu 2

Suurin osa lasten leikkipuistoista on nyt sitten purettu. Jäljelle jäi Haukiputaan keskustan alueella K-kaupan vieressä oleva keskipuisto. – *Ärsyyntynyt lastenhoitaja* –

Kansainvälinen arkeologitapaaminen Yli-Iin Kierikissä

» Hanna-Mari Vanhasalmi
» Yli-Ii

Kierikkikeskuksessa järjestettiin viime viikolla kansainvälinen konferenssi, johon kokoontui kolmekymmentäkaksi eurooppalaista ja kymmenen suomalaista arkeologisten ulkoilmamuseoiden toimijaa. Vastaavaa kokeelliseen arkeologiaan erikoistuvaa konferenssia ei ole Suomessa aiemmin järjestetty.

Kolmen konferenssipäivän aikana nähtiin kaikkiaan 19 esitystä auditoriossa ja useita työnäytöksiä kivikauden kylässä. Konferenssissa keskusteltiin muun

muassa erilaisista rakentamiskokeiluista ja kokeellisen arkeologian liiman- ja raudanvalmistuksesta.

Tärkeä osa konferenssia olivat myös osanottajien keskinäiset kokoukset, joissa pohdittiin projektin jatkoa, kertoi Kierikkikeskuksen intendentti **Leena Lehtinen**.

Kokeellisen arkeologian konferenssi liittyy Euroopan komission kulttuuriohjelman rahoittamaan OpenArch-projektiin. OpenArch-projektin konferensseja pidetään puolen vuoden välein projektimaissa.

Kierikki kuuluu EXARC-järjestöön. OpenArch on järjestön suurin ja byrokraattisin projekti.

– Toisaalta tässä tehdään

konkreettisesti enemmän kuin muissa hankkeissa. Kierikki on hankkeen pienin yksikkö, Lehtinen kertoo.

Konferenssin vieraat tulivat seitsemästä Euroopan maasta, yhdeksästä museosta ja yhdestä yliopistosta. Kierikissä kävi edustajia muun muassa Walesin kansallismuseosta St. Faganista, Italian Modenasta ja Hollannin Archeon-keskuksesta. Kierikki on vastannut konferenssin sisältöä lounaisenglantilaisen Exeterin yliopiston kanssa.

Testaamalla tietoa

Tohtori **Linda Hurcombe** tiimeineen Exeterin yliopistosta oli saapunut Kierikkiin jo edellisellä viikolla. Hurcombe ei ollut Yli-Iissä ensimmäistä kertaa, vaan tällä kertaa tiimi viimeisteli viime syksynä Kierikissä aloitettuja kokeellisen arkeologian projekteja ja aloitti uusia.

– Testaamme täällä teorioitamme käytännössä. Yleensä se herättää meissä uusia kysymyksiä, hän kertoi.

Hurcomben tutkimusalaan kuuluu esihistoriallisen esineistön ja aineellisen kulttuurin tutkimus.

– Tutkin oikeastaan sitä, mitä ei ole enää olemassa. Kivi- ja metallityökalut säilyvät jälkipolville tutkittavaksi, mutta sitä emme voi tietää, millä tavoinla esimerkiksi talot ja veneet on rakennettu. Yleensä myös puut, kankaat ja nahat maatuvat. Kierikki on erinomainen esimerkki ulkoilmamuseosta, jossa voi tehdä kokeellista arkeologiaa.

Kokeellinen arkeologia auttaa ymmärtämään kivi-

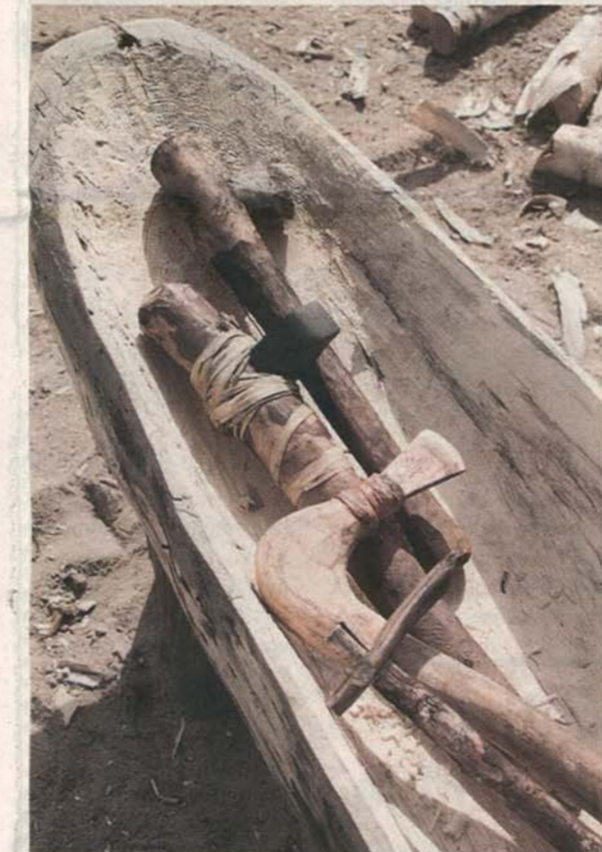

Exeterin yliopiston Linda Hurcomben mukaan Kierikki antaa hyvät puitteet kokeellisen arkeologian tutkimuksille.

kautisen ihmisen elämää, sillä moniin kysymyksiin ei löydy suoraan vastausta arkeologisista löydöksistä. Hurcomben ryhmä valmisti Kierikissä tukkiveneitä kokeillakseen, miten veneet on mahdollisesti aikoinaan tehty.

– Meitä kiinnostaa myös, miten paljon liikkuva ihminen on valmistanut vaikkapa kulhonsa. Jos hän on kulkenut päivässä 15 kilometriä, työkaluja ei ole voinut kuljettaa mukana, vaan työkaluina on käytetty kaikkea mahdollista käsiin sattuvaa, Hurcombe kertoi.

» Kierikki on erinomainen esimerkki ulkoilmamuseosta, jossa voi tehdä kokeellista arkeologiaa.”
– Linda Hurcombe

Kivi-, pronssi- ja poronsarvikirveitä. Tältäkö työkalut ovat aikoinaan näyttäneet? Kokeellisessa arkeologiassa testataan teorioita käytännössä.

Harva arvaa Kierikkikeskuksen arvoa

» Juha Virranmiemi
» Yli-Ii

– Paikalliset eivät aina ymmärrä, mitä tällaisissa paikoissa tapahtuu. Olemassaolo tiedetään, mutta se on siinä.

Näin näkee hollantilaisen teemapuiston Archeonin johtaja **Jack P. Veldman** esimerkiksi Kierikki-

keskuksen tilanteen. Monella vastaavalla talolla on sama tilanne. Veldmanin johtama Archeon tuo eletäväksi Hollannin historiaa kivikaudelta saakka. Kaupallisen puiston kymmenet rakennukset on toteutettu sen tiedon perusteella, mitä arkeologisissa tutkimuksissa on saatu esille.

Kierikkikeskuksen voi-

maksi Veldman näkee sen, että se on sijoitettu alueelle, jossa kaivauksetkin on suoritettu. Tämä päivä elää kivikauden päällä. Suomen valttikorttina hän näkee väljyyden: rakentamiselle on tilaa, ja turismin kautta kaupunki voisi todella hyötyä Kierikin kaltaisesta paikasta. Veldmanin mukaan julkishallinnollakin olisi

tässä paljon oivallettavaa. Veldman iloitsee erityisesti niistä tilanteista, kun tiede ja käytäntö lyövät kättä. Kierikkikeskus on hänen mielestään oiva esimerkki siitä. Kun tiedekeskusten avainhenkilöt kohtaavat, parhaat käytännöt leviävät laajalle.

Ihmeteltävää riittää myös siinä, miten esimer-

kiksi kivikautiset työmenetelmät saattoivat olla samaan aikaan käytössä eri puolilla Eurooppaa.

Yhtenä huippuesimerkinä Veldman pitää kanoottien valmistusta. Kierikin työnäytöksissä on totuttu näkemään, kuinka ison tukin kyljellä pidetään tulta ja kanoottia murenetaan muotoonsa pala kerrallaan.

Samalla tavalla kanootteja on valmistettu Hollannissaakin. Vastaavia yhtäläisyyksiä löytyy myös siitä, miten kalastuksen ongelmat on ratkaistu eri puolilla kivikautista Eurooppaa.

– Ei kukaan ole kulkenut sitä välimatkaa antaakseen ohjeet toisille. Samat asiat on vain oivallettu samoihin aikoihin, Veldman tuumi.

Jatko-opiskelija Theresa Kamper Exeterin yliopistosta kertoi, että poroniuusta tehty kirves oli tutkimusryhmän keskuudessa suosituin työkalu veneenteossa. Sillä oli helppo kaapia sisältä poltettua tukkia.

Falon päälle aseteltu hillos polttaa puusta osan pois, jonka jälkeen puuta on helppo käsitellä. Tapa on helpotanut puuesineiden muovaamista, kun käytössä on ollut luonosti työkaluja.